



Departures

Afgang mod døden Af Susan Skogstad

"Departures" (Okuribito), instrueret af Yojiro Takita, handler helt bogstaveligt om døden. I Japan er der tradition for, at der på begravelsesdagen afholdes et ritual, hvor den døde bliver vasket, sminket og påklædt foran familien. Den døde gøres klar til sin sidste rejse – sin afgang, sin 'departure'. Man mindes den afdøde på bedste måde og kan sige tak for alt til vedkommende.

Filmens hovedperson, Masahiro Motoki, har ad omveje - måske skæbnen, som der hentydes til mere end én gang i filmen - fået job som bedemand, men en helt speciel form for bedemand. Han istandgør og sminker de døde, så de ligner sovende personer. Dette er også et af de store spørgsmål i filmen. Er døden kun en sovende tilstand til, vi når over på 'den anden' side? Vågner vi så op igen? Til hvad? Hver især må finde sit eget svar.



Det er imponerende at se, hvilken stor forsigtighed og ja, næsten ømhed, han udtrykker, når han vasker, sminker og klæder de afdøde på. Disse scener er fulde af en stor skønhed og respekt for de afdøde. Men Motokis arbejde er ikke velset af resten af samfundet, for der er knyttet en mængde

fordomme til dette job, såsom at det er urent og muligvis smittefarligt, og måske er en genvej til at de onde ånder kan finde vej ind i andre mennesker, så de dermed mister kontrollen over deres liv.

Omgangen med de døde har altid haft en både tiltrækkende og afskrækkende kraft på mennesket. I flere kulturer findes den samme funktion for 'rengøringsmand' som i filmen, bl.a. i den jødiske kultur findes en 'kohein', som på rituel vis vasker og påklæder den afdøde, men som også er ilde set i resten af samfundet. Her kan man sige, at de moderne amerikanske bedemænd med al deres 'dead man talk' virker som en parodi i sammenligning med Motokis respekt for de afdøde.

Filmen er desuden fyldt med smukke metaforer som scenen, hvor laksene svømmer opad mod strømmen for at gyde og dernæst flyde døde nedad med strømmen, hvad der får Motoki til at udbryde: "Hvorfor arbejde så hårdt, når man alligevel skal dø?" Filmen giver dog ingen svar på dette. Igen må hver især drage sine egne konklusioner.

Ligeledes formår filmens små historier at vække den emotionelle tone mere end én gang hos seeren. Scener som den, hvor faderen håbløst græder, fordi han fortryder at have afvist sin smukke homoseksuelle søn, da han var i live; eller den hvor Motoki fravrister sin døde fars hånd den sten, som han gav sin far, da han var lille, når én til hjertet. Det er ikke kun en japansk film om japanske traditioner i Japan. Det er en film om generelle værdier, som livet og døden stiller os alle overfor.

Hvis man skal drage en 'morale' - måske flere - kan man sige, at man skal lære at leve livet 'carpe diem' – tage én dag ad gangen og få det mest mulige ud af dette liv, lade sig glide med eller mod strømmen, det kommer ud på ét, for vores livsmål er døden. Døden som leder os ind i et nyt og ukendt territorium, og som man kun kan udforske efter at være død.

Filmfakta

Okuribito - Japan 2008 - Instr.: Yojiro Takita - Manus: Kundo Koyama - Medv.: Masahimro Motoki, Tsutomu Yamazaki, Ryoko Hirosue, Takashi Sasano, Kazuko Yoshiyuki, Kimiko Yo - 130 min. - Biografpremiere d. 6/11 2009 og på DVD d. 13/4 2010. - Udlejning/pressebilleder © Miracle Film

Links

<http://cinemazone.dk/review.asp?id=7528&area=4>

<http://www.philm.dk/default.asp?CallParam=visfilm&IdParam=2973>

<http://www.eyeforfilm.co.uk/review/departures-film-review-by-amber-wilkinson>

<http://www.nytimes.com/2009/05/29/movies/29depa.html>